

Dosarul nr. 2ra-332/2022
2-19116812-01-2ra-04042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (S. Vîșcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila)

Î N C H E I E R E

01 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Mihail Gladcovschi,
reprezentat de avocatul Marin Barcaru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Gladcovschi
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii
Administrația Națională a Penitenciarelor, Procuratura Generală a Republicii
Moldova cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale
organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată,
împotriva deciziei din 18 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 19 iulie 2019, Mihail Gladcovschi, a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea
detenției ilegale în legătură cu depășirea termenului pedepsei sub formă de
închisoare stabilit prin sentința Judecătoriei sectorului Rîșcani, mun. Chișinău din
06 decembrie 2012, cu 34 de zile și încasarea prejudiciului moral în mărime de
50 000 de lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin sentința irevocabilă a Colegiului penal
al Tribunalului Chișinău din 07 decembrie 2001, a fost condamnat la 25 ani
privațiune de libertate.

Prin hotărârea din 22 iunie 2009 a Curții Supreme de Justiție a fost admis
recursul în anulare a lui Mihail Gladcovschi, iar în conformitate cu prevederile art.
39 din Codul penal (redacția din 24.03.1961) prin absorbirea pedepselor mai blânde
de cea mai gravă s-a stabilit o pedeapsă definitivă de 20 ani.

Prin încheierea judecătorului de instrucție Anatol Galben din 05 octombrie
2009 a fost admisă parțial cererea lui Mihail Gladcovschi privind aplicarea amnistiei
și s-a redus cu o pătrime ce constituie 5 ani, 2 luni și 2 zile din partea neexecutată a
pedepsei stabilită prin sentința Tribunalului Chișinău din 17 decembrie 2001.

A menționat că, prin încheierea judecătorului de instrucție din 28 septembrie

2011 a fost admis demersul procurorului în Procuratura sect. Rîșcani și s-a autorizat transferul lui Mihail Gladcovschi din instituția Penitenciară nr.13 mun. Chișinău pe un termen de 30 de zile începând cu data transferului pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală.

La 06 octombrie 2011, Mihail Gladcovschi a fost etapat în Penitenciarul nr. 13.

Prin sentința din 06 februarie 2012 a Judecătoriei sectorului Rîșcani, mun. Chișinău, Mihail Gladcovschi a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 312 alin.(1) din Codul penal fiindu-i stabilită pedeapsă cu închisoare pe un termen de 2 ani.

În conformitate cu prevederile art. 85 din Codul penal, prin cumul de sentințe, i s-a stabilit pedeapsă definitivă de 5 ani privațiune de libertate. Termenul executării pedepsei a început a fi calculat din 06 februarie 2012 cu includerea duratei arestului preventiv din 09 noiembrie 2011- 06 februarie 2012.

La 08 noiembrie 2016 a fost eliberat din Penitenciarul nr. 9 Pruncul în legătură cu executarea integrală a pedepsei.

A indicat că, în perioada 07 octombrie 2011 - 05 aprilie 2012 a fost deținut în Penitenciarul nr.13 în celula 15A, care avea o suprafață de 20,33 m². În celula menționată a fost deținut împreună cu alte 10 persoane.

A specificat că, în termenul de 5 ani închisoare fixat prin sentința Judecătoriei sectorului Rîșcani, mun. Chișinău din 06 decembrie 2012 urma a fi inclusă perioada de timp când s-a aflat în Penitenciarul nr. 13. Or, condițiile de detenție în perioada 06 octombrie 2011 – 09 noiembrie 2011 absolut nu au diferențiat de condițiile de detenție în perioada 09 noiembrie 2011 – 06 februarie 2012 în Penitenciarul nr. 13.

A susținut că, a fost deținut ilegal cu 34 de zile, în condiții de izolator, mult mai severe decât condițiile de executare a pedepsei în penitenciar, fapt pentru care solicită instanței de judecată, constatarea faptului dat și compensarea prejudiciului moral.

Prin încheierea protocolară din 02 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis demersul Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu a Procuraturii Generale a Republicii Moldova (f.d. 43, 45, vol. I).

Prin încheierea protocolară din 10 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu, Administrația Națională a Penitenciarelor (f.d. 69, vol. I).

Prin hotărârea din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Gladcovschi împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Administrația Națională a Penitenciarelor, Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată.

Prin decizia din 18 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de reprezentantul lui Mihail Gladcovschi, avocatul Ion Lunca, și s-a menținut hotărârea din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, soluția dată de către prima instanță este legală și întemeiată.

Instanța de apel a reținut că, reclamantul Mihail Gladcovschi a solicitat repararea prejudiciului cauzat, prin prisma Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998

privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești, însă la caz nu sunt întrunite condițiile de aplicare a prevederilor Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998. Or, instanța de fond just a reținut că în privința reclamantului Mihail Gladcovschi nu există o sentință de achitare devenită definitivă și irevocabilă, nu a fost scos de sub o eventuală urmărire penală, nu s-a încetat urmărirea penală pe temeiuri de reabilitare în privința sa, nu a fost supus arestului contravențional, iar o asemenea măsură preventivă de libertate nu a fost anulată în legătură cu reabilitarea persoanei fizice, nu a fost adoptată, de către judecătorul de instrucție, în condițiile art. 313 alin. (5) din Codul de procedură penală, în privința lui Mihail Gladcovschi ca persoană achitată sau scoasă de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulității actelor sau acțiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigații.

Or, contrar celor invocate, circumstanțele menționate de către reclamant nu se încadrează nici unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 3 alin. (1) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, care condiționează apariția dreptului la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești or, în fiecare caz în care se pretinde încasarea despăgubirilor materiale și morale cauzate prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, urmează să existe și să fie întrunite cumulativ atât circumstanțele prevăzute de art. 3 al Legii nr. 1545, cât și circumstanțele prevăzute de art. 6 din aceeași lege, fapt care la caz nu a avut loc.

Instanța de apel a reținut că, în cererea de chemare în judecată reclamantul/apelantul Mihail Gladcovschi a invocat că a fost deținut ilegal cu 34 de zile, în condiții de izolator, mult mai severe decât condițiile de executare a pedepsei în penitenciar, fapt pentru care solicită instanței de judecată, constatarea faptului dat și compensarea prejudiciului moral.

În acest context, instanța de apel a ajuns la concluzia de a respinge ca neîntemeiate alegațiile invocate or, materialele cauzei denotă cu certitudine că, în perioada 06 octombrie 2011 până la 09 noiembrie 2011, condamnatul Mihail Gladovschi executa pedeapsa privativă de libertate conform termenului stabilit prin hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 22 iunie 2009, iar în perioada indicată în cererea de chemare în judecată, în temeiul încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 28 septembrie 2011, Mihail Gladovschi a fost transferat din Penitenciarul nr. 4-Cricova în Penitenciarul nr. 13 Chișinău pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală în legătură cu o altă cauză penală.

Astfel, nu pot fi reținute ca întemeiate argumentele invocate în apel precum că instanța de fond a încălcat și aplicat eronat normele de drept material sau normele de drept procedural or, la caz s-a constatat că instanța de fond a apreciat probele, a determinat circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii și în final a emis o hotărâre corectă.

La 25 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice, Mihail Gladcovschi, reprezentat de avocatul Marin Barcaru, a declarat recurs împotriva deciziei instanței

de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor instanțelor inferioare cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a manifestat dezacordul cu hotărârile instanțelor ierarhic inferioare și a menționat că, dânsul a fost supus pedepsei penale cu închisoare mai mult cu 34 de zile decât a fost stabilită sau omisă să fie stabilită de către instanța judecătorească, astfel acțiunile instanței prin omiterea calculării corecte a pedepsei care urma a fi executată sunt acțiuni ilicite și excepționale conform prevederilor art. 2 din Legea nr. 1545 din 25.02.1998 și anume prin deținerea cu 34 de zile mai mult, recurentului i s-au restrâns drepturile și libertățile fundamentale, fiind încălcată libertatea individuală și siguranța persoanei, drept consfințit în art. 25 din Constituția Republicii Moldova.

A susținut că la 06 februarie 2012 de către Judecătoria mun. Chișinău, sediul Râșcani, a fost recunoscut culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 2 ani. Conform art. 85 din Codul penal, instanța în dispozitivul sentinței pentru pedeapsa aplicată anterior și neexecutată a stabilit definitiv o pedeapsă de 5 ani, cu includerea termenului în care apelantul a ispășit pedeapsa în timpul aflării sub arest 09 noiembrie 2011 – 06 februarie 2012.

Instanța a omis faptul că, recurentul de fapt era în arest din 06 octombrie 2011 și nu din 09 noiembrie 2011, respectiv dacă instanța a dispus calcularea termenului din data de când se afla în arest preventiv, calcularea pedepsei definitive urma să fie calculată din 06 octombrie 2011, iar recurentul trebuia să fie eliberat la 05 octombrie 2016 și nu la 08 noiembrie 2016.

A menționat că sunt întrunite condițiile de repararea a prejudiciului moral prevăzut la art. 3 din Legea nr. 1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești or, deținerea cu 34 de zile mai mult în penitenciar se echivalează cu condamnare ilegală, reținere ilegală și privare la libera circulație ilegal.

La 04 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs depusă de către Mihail Gladcovschi, reprezentat de avocatul Marin Barcaru, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 11, vol. II).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 18 ianuarie 2022.

La data de 24 ianuarie 2022 a fost expediată prin intermediul poștei electronice în adresa participanților la proces decizia motivată, (f.d. 214, 215, vol. I).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 25 februarie 2022 (prin intermediul poștei electronice), astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național

și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Mihail Gladcovschi, reprezentat de avocatul Marin Barcaru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Mihail Gladcovschi, reprezentat de avocatul Marin Barcaru.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh